

Yaratırken Sağalmak

Nalan Soyarik Şentürk

ÖZET

Nalan'ın şifaya dönen el işleri.

ANAHTAR KELİMELER

Feminist sağalma, el işi

New articles in this journal are licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 United States License.

This journal is published by [Pitt Open Library Publishing](https://pittopenlibrarypublishing.org/).

YARATIRKEN SAĞALMAK

Altı yaşındayım, Eylül'de ilkokula başlayacağım. Yaz günleri ve sıkılıyorum. Hem sıkıntımı geçirmek hem de geleceğe iyi bir ev kadını yetiştirmek için elime bir üzerine meyveler çizilmiş bir bez ve renkli iplikle iğne veriyorlar, annem veya anneannem. Onları işlediğimi hatırlıyorum, anneannemin bahçeli evinde güneşli bir günde. Güzel duygular hatırlıyorum. Bir şeyler beceriyorum, övgü alıyorum. (Bunu yazarken o günlerde yaşadığım tatmin duygusu ile yıllar sonra fark ettiğim tanınma, kabullenilme ve saygı görme, değer görme arzusu, bitmeyen çabalar ve bunun eksikliğinin yarattığı travmalar kendilerini hatırlattı. Ama şunu da fark ettim, hepsini kendi keyfim için yapıyorum. Bunu fark etmek de çok iyi geldi).

İşlerimde izlediğim bir örüntü yok. Boş durmamak, sıkılmamak için başlayan bir uğraş. Uzun yaz tatillerini boşa geçirmemek temel amaç. Anneannem ve küçük teyzem örgü örmeyi ve tiğ işi yapmayı öğrettiği zamandan beri örüyorum. Zaman içinde ihtiyaçlarımı karşılamak, beğendiğim giysilerin veya eşyaların benzerlerini yapmaktan olan bitenle başa çıkabilmeye kadar çeşitli motivasyonlarım oldu. Doktora günlerinden itibaren, ki yimili yaşlarım oluyor, kafamı sakinleştirmek, düşüncelerimi toplamak ve dinlenmek temel motivasyon oldu. Çok stresli zamanlarda ortamdaki gerilimden uzaklaşmak ve zihnimi dinlendirmek için bir kaçış.. Hatırlıyorum, annemin kardeşimin askerliği yüzünden ağır bir depresyona girdiği günlerde üç metre dantel çarşaf kenarı örmüştüm. İleride kullanırım diye bir hayalle filan da değil, sadece günü geçirebilmek için. Ben bu şekilde hayatta kalmaya çalışırken annem de oturup durmadan dantel örüyorum diye etrafa şikayet ediyormuş.

Sık sık veya aralıklı olarak hep ördüm. Örgünün beni nasıl sakinleştirdiğini kırklı yaşlarda girdiğim terapi sürecinde, katıldığım sanat terapisi atölyelerinde daha iyi anladım. Beynin iki lobunu birden

çalıştırmak, uğraş terapi ile sıkıntılarımı başa çıkabilmek örgüye daha da yakınlaşmama sebep oldu. Ancak ördüklerimde bir benzerlik veya tekrarlayan motif yok, canım neyi isterse onu örüyorum. Bazen şişe, bazen tiğla. İkisi benzer ama bir yandan ayrı uğraşlar.

Herkesin bir şekilde el işleriyle uğraştığı bir ailenin içerisinde büyüdüm. Örgü, dikiş, tamir, kitap ciltleme vs gibi. Bir tür kendi kendine yeterlilik, tutumluluk amacı vardı bu üretimlerde. Kısıtlı imkanlarla en güzelini yaratmak gibi. Annemin diktiği, teyzemin ördüğü elbiselerimize herkes bayılırdı. Diğer yandan aileden gelen bir başka alışkanlık yeni bulunan modellerden, yeni yapılmaya başlanan el işlerinden yakın çevreye hediyeler vermektir. O altı yaşında işlediğim ilk mutfak bezlerinden yakın akrabaların hepsine hediye yaptığımı hatırlıyorum. Sonrasında da çeşitli insanlar için çeşitli şeyler ördüm, hediye verdim. (Şimdiye kadar sadece bir kişi onun için ördüğüm bir şeyi hafif burun kıvrarak isteksizce kabul etti, bu da onu sorunu).

Ayrıca şimdi ara vermiş olsam da seramik ile uğraşıyorum. Çamura dokunmak ve ondan bir şekil çıkarmak gerçekten sağaltıcı etkiye sahip.

Yaratırken Sağalmak

İnsanların çağrıştırdıkları genellikle sevgi, değer ve ihtimam aslında. Ben sevdiğim insanlara içine kendimden bir şeyler katarak kendi yaptığım şeyleri hediye etmeyi seviyorum. (Burada aklıma tabii ki emek, üretim vs. konuları ile siyaset teorisi geliyor, ama bu başka bir yazının konusu.) Tabii ki, kendim için de, ihtiyacım olan, kullanacağım ve çoğunlukla dışarıdan satın alamayacağım—ya bulamayacağım ya da para harcamak istemeyeceğim—şeyleri örüyorum.

Kısacası çocukluğumdan beri canım sıkılmasın diye, aklımlı kaçırmamak için, kendimi sakinleştirmek için, boş durmadığım için örüyorum. Bunları sevdiğim insanlara hediye etmeyi çok seviyorum, çünkü onların her biri o insanları düşünerek ve onlara verdiğim değer sürece katılarak üretiliyor. İstemediğim hiç kimse için hiçbir şey üretmem. Emegiğim değerli.

Takip ettiğim uygulamalar vs. var, el işleri için. Bazen onlara bakarken, bazen sohbetler sırasında ortaya çıkan bazı işler var. Bunlar karşımdaki insanların ihtiyaçları veya beğenileri doğrultusunda şekillenebiliyor. Bazısını ben düşünüyorum, X kişisi bunu çok beğenir diye. Bazen de, örneğin yeğenime istediğin ve örebileceğim bir şey var mı diye soruyorum. Sağ olsun, o her zaman yepyeni bir şeyle geliyor. Mesela son dönemde tığla ördüğüm çantaların kaynağı o.

Nalan Soyarik Şentürk

IGAM